

Spotkanie Noworoczne 2020 ZO SGP w Łodzi

dr inż. Tadeusz Kośka, WSGK w Kutnie, GKHiT ZG SGP

Spotkanie Noworoczne 2020 ZO SGP w Łodzi

75 lat działalności !!!

**Dnia 3 września 1945 roku w Łodzi rozpoczyna działalność
Technikum Geodezyjne.**

75 rocznica !!

**25 stycznia 1945 roku rozpoczęła się ewakuacja obozu
jenieckiego Oflag IIC Woldenberg w Dobiegniewie.**

55 rocznica !

**Dnia 6 czerwca 1965 roku zmarł
mgr Czesław Kopytowski, nauczyciel i dyrektor (1951-1962)
Technikum Geodezyjnego w Łodzi**

dr inż. Tadeusz Kośka, WSGK w Kutnie, GKHiT ZG SGP

Spotkanie Noworoczne 2020 ZO SGP w Łodzi

Czesław Józef Kopytowski

1897-1965

**żołnierz, topograf, nauczyciel,
dyrektor Technikum Geodezyjnego
w Łodzi**

dr inż. Tadeusz Kośka, WSGK w Kutnie, GKHiT ZG SGP

Spotkanie Noworoczne 2020 ZO SGP w Łodzi

Urodziłem się 17 lutego 1897 roku we wsi Markach z ojca Stanisława i matki Bronisławy z Kinnów. Do dziewiątego roku życia mego uczyłem się w domu. W roku 1906 wstąpiłem do miejskiej szkoły tramwajowej w Łodzi. Po ukończeniu jej i po odpowiednim przygotowaniu się zdałem do klasy wstępnej 1-go Łódzkiego gimnazjum rządowego.

W roku 1914 wraz z rodziną wyjechałem do Rosji, gdzie w 1915 wstąpiłem do 8-o klasowej szkoły filologicznej utrzymywanej przez Centralny Komitet Obywatelski w Moskwie.[...] W drugim roku ferji byłem na koloniach skautowych w Odyńcowie.

W trzecim roku ferji letnich nie wyjeżdżałem z Moskwy, gdyż będąc w krytycznych warunkach musiałem pracować. Pracowałem w fabryce Ryszarda Simona, jako pomocnik monterą przy montowaniu maszyn przędzalniczych sześć miesięcy.

Dnia 16 lipca 1918 roku wróciłem do Warszawy.

Czesław Kopytowski, Curriculu vitae. Sygn.akt 2962 DES PW.

Warszawa, dnia 3 września 1918 roku

Spotkanie Noworoczne 2020 ZO SGP w Łodzi

**Do Jego Magnificencji Pana Rektora
Politechniki st. m. Warszawy**

**Czesław Kopytowski
zamieszkały w Warszawie
przy ul. Żelaznej Nr 31 m.10**

Podanie

Niniejszym mam zaszczyt prosić Jego Magnificencję o zaliczenie mnie w poczet studentów pierwszego semestru wydziału budowy maszyn.

Przy tem załączam:

- 1.maturę 8-o klasowej szkoły polskiej filologicznej utrzymywanej przez Centr. Kom. Obyw. w Moskwie**
- 2.curriculum vitae**
- 3.metrykę urodzenia**
- 4.zaświadczenie nienagannego prowadzenia i**
- 5.dwie fotografie.**

Czesław Kopytowski

Warszawa dn 3 września 1918 r.

Archiwum PW sygn. akt 2962 DES PW

Dopisek ręcznie piórem : przyjęty 5/9 1918 i podpis nieczytelny

dr inż. Tadeusz Kośka, WSGK w Kutnie, GKHiT ZG SGP

W numerze 10/65 Przeglądu Geodezyjnego w dziale Wspomnienia pośmiertne F.G. [inż. F. Grzybowski - dop.TK] napisał:

Studia na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Warszawskiej rozpoczął w roku 1918. W okresie tym powołany został do służby wojskowej, w czasie której ukończył Szkołę Podchorążych Artylerii w Poznaniu. W roku 1921 wstąpił do Szkoły Topografów przy Wojskowym Instytucie Geograficznym w Warszawie. Po jej ukończeniu pracował w tym Instytucie w charakterze kartografa i topografa do 1926 roku.

???

Spotkanie Noworoczne 2020 ZO SGP w Łodzi

**Do Jego Magnificencji
Rektora Politechniki Warszawskiej**

Podanie

W imieniu brata mego Czesława Kopytowskiego, studenta wydziału budowy maszyn Politechniki Warszawskiej niniejszym mam zaszczyt zakomunikować, że będzie on nadal uczęszczał na wykłady.

Zaraz po zamknięciu uczelni w listopadzie 1918 r. wyjechał pod Lwów jako ochotnik, obecnie jest w III baterii I pułku artylerii polowej.

Osobiście podania złożyć nie może, gdyż obecnie bateria przenoszona jest z frontu na drugi i nie można się z nimi w żaden sposób skomunikować. Przy pierwszej możliwości złoży podanie osobiście.

Załączam zaświadczenie wydane bratu przez Dowództwo I Krakowskiego Pułku Artylerii Polowej.

Jadwiga Kopytowska-Grzybowska

Warszawa 22 sierpnia 1919 r.

Archiwum PW sygn. Akt 2962 DES PW

Dopisek ręcznie piórem Jest przyjęty 9/10 i podpis nieczytelny

dr inż. Tadeusz Kośka, WSGK w Kutnie, GKHiT ZG SGP

Spotkanie Noworoczne 2020 ZO SGP w Łodzi

**Do Jego Magnificencji
Rektora Politechniki Warszawskiej**

Janiny Rowińskiej

Podanie

Uprzejmie proszę o wydanie papierów i dokumentów byłego studenta Czesława Kopytowskiego złożonych przez niego przy wstąpieniu w roku 1918 w sekretariacie Politechniki.

Przy niniejszym załączam upoważnienie do odbioru powyższych dokumentów poświadczone przez dowództwo 7 pułku artylerji ciężkiej.

Janina Rowińska

stempel *Wpłynęło 17 XI 1926*

Archiwum PW sygn. akt 2962 DES PW

stempel *Dokumenty z powrotem otrzy-*

małem i z odbioru kwituję podpis piórem: *Janina Rowińska*

Warszawa, d. 7 XII 1926r.

dr inż. Tadeusz Kośka, WSGK w Kutnie, GKHIT ZG SGP

21 maja 1919 roku Minister Spraw Wojskowych, po przeprowadzonej reorganizacji Wojska Polskiego, nadał 1-u pułkowi artylerii polowej nazwę „1 pułk artylerii polowej Legionów Polskich”.

Pułk ten walczy w Galicji Wschodniej, a następnie na wschodnich rubieżach RP w wojnie polsko-bolszewickiej. W listopadzie 1920 roku rozpoczyna się częściowa demobilizacja pułku. W pierwszej kolejności zwolniono młodzież akademicką i szkolną.

Na początku 1921 roku Czesław Kopytowski przechodzi do Szkoły Podchorążych Artylerii w Poznaniu. Kończy ją w maju 1924 roku promocją z piątą lokatą w Oficerskiej Szkole Artylerii w Toruniu i skierowaniem do służby w 7 pułku artylerii ciężkiej w Poznaniu.

W 1926 roku w 7 pac awans do stopnia porucznika. Służąc w pułku rozpoczyna studia na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Poznańskiego i ukończył je przedkładając pracę, a następnie broniąc ją, uzyskuje tytuł magistra filozofii w zakresie geografii. W 1930 roku awans na stopień kapitana WP w korpusie topografów. W 1931 przeniesienie do Oficerskiej Szkoły Artylerii (OSA) w Toruniu na stanowisko wykładowcy Geografii Wojennej. Od 1932 jest wymieniany jako wykładowca Terenoznawstwa i Geografii Wojennej które wchodzą w skład grupy przedmiotów ogólnowojskowych i ogólnokształcących.

Kpt. Mgr Czesław Kopytowski jest autorem Zeszytu do ćwiczeń i repetytorium z terenoznawstwa wydanego przez OSA w Toruniu w 1932 roku (litografia, 88 stron).

Od 1934 roku jest wykładowcą w OSA w Toruniu i jednocześnie służy w 1 pułku artylerii najcięższej w Górze Kalwarii. Jest tam dowódcą baterii w 11 Dywizjonie Artylerii Najcięższej mjra Kazimierza Firla oraz Szefem Podoficerskiej Szkoły Artylerii w Górze Kalwarii.

Spotkanie Noworoczne 2020 ZO SGP w Łodzi

dr inż. Tadeusz Kośka, WSGK w Kutnie, GKHiT ZG SGP

4 września 1939 roku 11 Dywizjon Artylerii Najcięższej 1-go pan wyrusza z Góry Kalwarii do Jabłonny z przeznaczeniem do dyspozycji dowódcy Armii Modlin. Dotarł tam 7 września, a następnie odesłany został zgodnie z planami mobilizacyjnymi do dyspozycji dowódcy Armii Prusy na Lubelszczyźnie.

23 września 1939 działa 11-go dywizjonu artylerii najcięższej (dywizjon składał się z trzech baterii po dwa działa 220 mm tj. moździerze wz. 1932 produkcji czeskiej Skody) zajęły stanowiska na południe od Werechań. Dowódcą pierwszej baterii był kpt. mgr Czesław Kopytowski. Bili się krwawo, a gdy brakło naboju, działa rozmontowano, zabezpieczone zakopano i dywizjon spieszony wycofał się w kierunku Krasnobrodu. 26 września gen. Przedźymirski w imieniu dowódcy Armii Prusy we wsi Szopowa podpisał akt kapitulacji, a dzień później odbyło się złożenie broni.

Spotkanie Noworoczne 2020 ZO SGP w Łodzi

dr inż. Tadeusz Kośka, WSGK w Kutnie, GKHiT ZG SGP

Kpt. mgr Czesław Kopytowski został oddzielony od swych żołnierzy i skierowany do oficerskiego obozu jenieckiego Oflag IXC Rotenburg a.d. Fulde Hesja. Dotarł tam pod koniec listopada 1939 roku. Z chwilą likwidacji Oflagu IXC w maju 1940, zostaje przetransportowany do Oflagu IIC Woldenberg (Dobiegniew). Do Woldenbergu dociera pierwszym transportem (nr jeńca 301/IXC) 21 maja 1940 roku.

Spotkanie Noworoczne 2020 ZO SGP w Łodzi

Uniwersytet Woldenberski

dr inż. Tadeusz Kośka, WSGK w Kutnie, GKHiT ZG SGP

Członkowie Koła Inżynierów Geodetów w Oflagu IIC

1.inż. Bayer Tadeusz		13. inż. Łukasiewicz Eugeniusz	ppor.
2.inż. Brzozowski Waclaw	mjr	14. inż. Niemczyk Paweł	ppor.
3. Chorzewski Jerzy	ppor.	15. inż. Olechowski Tadeusz	ppor.
4. Frankiewicz Marian	ppor.	16. Pokorny Edmund	ppor.
5. Kiepurski Władysław		17. inż. Różycki Jan	ppor.
6.mgr Kopytowski Czesław	kpt. top.	18. inż. Richert Wiktor	ppor.
7. Kość Aleksander	mjr top.	19. Sikorski Jan	ppor.
8. Krajewski Gabryel	ppor.	20. Witak Stefan	ppor.
9.inż. Kubiczek Tadeusz	ppor.	21. Wołejko Jarosław	ppor.
10. Kuligowski Jakób	kpt. top.	22. Zagrodzki Karol	kpt. mar. hydrograf
11.inż. Kutzner Jerzy	ppor.	<i>Lista sporządzona przez przewodniczącego</i>	
12.inż. Lipiński Bronisław	ppor.	<i>Koła IG inż., E. Łukasiewicza PG 1/1946</i>	

24 stycznia 1945 r. wieczorem, niemiecki major Meyerhoffer obszedł wszystkie baraki i powiadomił jeńców, że następnego dnia rozpocznie się ewakuacja obozu Oflag IIC Woldenberg w głąb Niemiec.(...)

Był czwartek, piękny i bardzo mroźny dzień 25 stycznia. Jeńcom wydano suchy prowiant: chleb i margarynę. Około 8.00 jako pierwszy wyruszył w drogę batalion VI obozu „Zachód”, a za nim kolejne bataliony. Potem w odstępie kilku godzin, ruszyły w nieznane przez zasypane śniegiem drogi, bataliony obozu „Wschód”. Obozy rozdzielał tabor złożony z wozów wiozących amunicję i wyposażenie intendentury. Na końcu kroczyła straż tylna i jechały samochody z komendantem obozu gen, Hansem von Kriegerem.

Z. Izydorczak roz.4 Na wolności. [w] Oflag IIC Woldenberg –to brzmi jak tajemnica.

Stowarzyszenie Woldenberczyków. Urząd Miejski w Dobiegniewie. Dobiegniew 2017

Droga ewakuacji:

Dobiegnew (Woldenberg), drogą na Strzelce Krajeńskie (Friedeberg), Osiek, Ogardy (Wurgarten), Niesporowice (Hasslbusch), Żabicko (Seegenfelde), Sarnik (Rehfelde).

29 stycznia w szalejącej śnieżycy, obóz „Wschód” przeszedł przez Barlinek (Berlinchen) i przed nocą dotarł do majątku Diedzice (Deetz). Mieli za sobą 65 km pieszo, poprzez pola, zasy, przy padającym śniegu, zadymkach i mrozie dochodzącym w nocy do -20°C, śpiąc w zabudowaniach gospodarczych mijanych majątków (stodoły, spichrze, obory, magazyny i garaże).

Dnia 30 stycznia do Diedzic dotarły dwa, wg innych relacji trzy czołgi, wysłane ponoć dla oswobodzenia jeńców, o których donieśli Czerwonoarmistom robotny przymusowi w okolicach Barlinka, a te doniesienia potwierdził zwiad lotniczy Armii Czerwonej.

Z. Izydorczak roz.4.1 Ewakuacja i wyzwolenie [w] Oflag IIC Woldenberg- to brzmi jak tajemnica.
pr.zb. pod red. W. Dembka

**Ze spuszczoną głową, powali
idzie żołnierz z niemieckiej niewoli.**

[...]

**bez broni, bez orła na czapce
bezdomy, na ziemi matce.**

Władysław Broniewski

Żołnierz polski

1943

31 stycznia 1945 roku Cz. Kopytowski jeniec nr 301/IXC rusza w drogę do domu. Ok. 15 marca jest w Łodzi i Warszawie. Szuka pracy. Koledzy geodeci z Oflagu IIC radzą, by zgłosił się w Urzędzie Wojewódzkim województwa wrocławskiego w Kielcach Zostaje zatrudniony w Wojewódzkim Urzędzie Ziemskim i skierowany do Legnicy. W Legnicy jest 20 kwietnia. Zatrudniono GO na stanowisku: Kierownik Referatu Pomiarów Rolnych w Wałbrzychu. W Wałbrzychu zaczyna pracę już 11. 04. 1945 r.

Spotkanie Noworoczne 2020 ZO SGP w Łodzi

dr inż. Tadeusz Kośka, WSGK w Kutnie, GKHiT ZG SGP

Spotkanie Noworoczne 2020 ZO SGP w Łodzi

dr inż. Tadeusz Kośka, WSGK w Kutnie, GKHiT ZG SGP

Spotkanie Noworoczne 2020 ZO SGP w Łodzi

dr inż. Tadeusz Kośka, WSGK w Kutnie, GKHiT ZG SGP

Spotkanie Noworoczne 2020 ZO SGP w Łodzi

dr inż. Tadeusz Kośka, WSGK w Kutnie, GKHiT ZG SGP

Dnia 25 sierpnia 1945 roku bierze udział w posiedzeniu Rady Pedagogicznej organizowanego pierwszego w Wałbrzychu gimnazjum i liceum im. I. J. Paderewskiego jako nauczyciel geografii. Uczy w szkole, jednocześnie kierując Referatem Pomiarów Rolnych Urzędu Ziemskiego we Wrocławiu.

W marcu 1950 roku Sejm uchwalił ustawę o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (ustawa z dnia 20 marca 1950 r. Dz.U. 1950 nr 14 poz.130) i z chwilą jej wprowadzenia został zwolniony, gdyż nie był geodetą.

Przenosi się do Łodzi i od 1 września 1950 roku został zatrudniony jako nauczyciel topografii w Technikum Geodezyjnym w Łodzi. Od 1 września 1951 do 31 sierpnia 1962 roku jest dyrektorem technikum. 1 września 1962 roku przechodzi na emeryturę, ucząc aż do śmierci w tej szkole.

**Zmarł w Łodzi dnia 6 czerwca 1965 roku
Został pochowany na Starym Cmentarzu
przy ulicy Ogrodowej.**

**Naród, który nie szanuje swojej przeszłości
nie zasługuje na szacunek terażniejszości
i nie ma prawa do przyszłości**

Józef Piłsudski

**Dużo dobra, ciepła, zdrowia i spokoju na
cały 2020 rok, rok wielu rocznic, ale też wielu
ważnych wydarzeń
życzą**

Elżbieta i Tadeusz Kośkowie